

Уважаеми проф. Селимски!

Уважаема госпожо Селимска!

Уважаеми членове на катедрата и научното звено, организатори на това важно събитие!

Скъпи гости!

От името на Ректора на Великотърновския университет проф. Пламен Легкоступ ви приветствам с „добре дошли“ и изказвам специалните благопожелания на Ректора и на моите колеги към юбиляра ни – да е жив и здрав! И на 75-ата, и на 80-ата годишнина да има такива конференции!

Аз се вълнувам, защото имам и личен повод за вълнения; има една по-особена причина да сме близки с проф. Селимски – майка ми е била негова учителка в пловдивското село Житница – време, за което и тя, и той пазят много добри спомени. Но в случая искам да изтъкна нещо много специално: имах честта, задължението и отговорността да напиша историята на Университета, на който съм връстник. И когато се сблъсках с най-романтичните, най-трудните, първите години, основополагащите, името на нашия юбиляр беше сред най-активните млади и академично мислещи хора, които са вложили усилия, съвест, енергия в основата на тази голяма инициатива – създаването и утвърждаването на старопрестолната Алма Матер. И досега си спомням неговите важни бележки и публикации в единствения тогава университетски печатен орган, че е правилно да се казва *декан*, а не *дикан*, и други такива уточнения, които всъщност и днес някои колеги, може би, не познават и не спазват винаги; огромния ентузиазъм, благодарение на който, без кой знае какви материални средства и поощрения, първостроителите направиха това, на базата на което днес се гордеем да се наречем голям извънстоличен или пък, защо не и – столичен университет. Нали столицата на духа, духовната столица на България, е тук, на Света гора. Та спомняйки си тоя ентузиазъм, се сещам, че не са много живите хора от основателите на Университета, които имат радостта, щастието, духовната наслада на своя 70-годишен юбилей да поканят своите ученици, съратници, колеги от толкова много страни, с които са контактували, споделяли, диску-

тирала научни идеи, и които чрез своите изказвания, разговори, беседи и съобщения правят тази конференция, сигурен съм – пълноценна.

Пожелавам Ви крепко здраве, проф. Селимски, на Вас и на Вашето семейство! Успехи на Центъра по ономастика и на катедрата, чийто състав, както се вижда от представената тук рекламна брошура, е с изключителен принос в общата заслуга на факултета за развитието и утвърждаването на Университета.

Успешна работа на конференцията! На добър час!

Доц. д-р ПЕТКО СТ. ПЕТКОВ

Аз ще бъда кратка, защото след мен ще има слово за юбиляра. Ще започна като към мой учител, който ме учеше какво е *Langue et parole*, който ми казваше, че езикът е преди всичко мисъл, след това мисъл, облечена в слово, и че не бива да има слово без мисъл. Той беше този, който ми каза, че написаното е по-страшно от всичко друго – не се изтрива с гума, не се изсича с брадва. Бяха страшни думи, аз бях студентка и много треперех от него. Мина време, той стана мой колега, т. е. по-скоро аз станах негова колежка, смешна дума “колежка” – колега, той и това казваше – “Казвайте *колега*, не казвайте *колежке*”. Станах негова колега и получих една критика в писмена форма за нещо, в което участвах и бях публикувала. Това е първата и, слава Богу, единствена критика, която съм получавала; запомних я за цял живот и оттогава знам, че няма безобидна грешна запетая. Всичко, което е неточно, е точно както в Средновековието – грях – грях на съвестта, грях на ума, грях на морала. Той ми го остави, за което аз много му благодаря. Не му благодаря за хубавите думи, с които ми е давал кураж и ми е казал “Можеш”, не му благодаря за тях – аз помня строгостта му. И още нещо – един ум може да бъде остър и зъл, но един ум, когато е остър, дълбок, но има благородство, той свети. Той ми казваше “Езикът има моторика”. Казвал ми го е с други думи, не с тези. “Търси кое движи езика. Няма език без развитие”. Затова е такъв етимолог. Той винаги търси двигателите на езика. И аз мисля, че е отличен етимолог. Покланям му се! Няма да продължавам с изброяване на изследванията му, няма да репрезентирам какво е свършил – сложен път е вървял, много сложен, много труден, и се е борил с вятърните мелници на нашето, хайде да го наречем и трудно, и красиво, и романтично, и жестоко време – и време, и общество, ако искате, и научна среда. Винаги е излизал от всичко с победа. Аз мисля, че той победи в себе си най-важното нещо, той победи в себе си страха да казва истината. А за мен това е най-голямата, най-святата... (Йоан, 8 глава, 32 стих) “И ще познаете истината и истината ще ви направи свободни”. Проф. Селимски е свободен в истината. Той винаги казва това, което неговият честен ум му диктува. Но той още нещо прави – той свети. Свети със своя си мъничка светлина

на човек с нестандартно мислене, на човек, който не се страхува да казва нови неща, които другите не са казали. А ние всички имаме този страх – “Оле, ще ме обявят за лаик! Оле, ще ми кажат, че съм дилетант!”. Той никога не се е страхувал от това и затова никога не е бил лаик и никога не е бил дилетант – рядко нещо в живота на човека. Аз му написах едно пожелание и ще му го връча. То е за него. В пожеланието съм подбрала неща от моя любим св. Григорий Богослов, подбрала съм неща и от Евангелието, и те са онова, което не мога да кажа аз. Защото мъдростта на словото идва от, как беше, “Кой позна ума Господен, той съветник Нему стана”. И една орхидея, много малък знак с едно цвете, което много дълго цъфти, и този цвят, Данче, го поливай с малко вода – с един пръст водичка в подставката на саксията, но го храни с любов и една година ще имаш този цвят като спомен от това, че катедра “Обща лингвистика и старобългаристика” се гордее, че е имала проф. Селимски за свой член. И сега продължаваме да го считаме наш. Ще ми позволиш ли да го прегърна? Честито!

*Доц. д-р МАРИЯ СПАСОВА,
ръководител на катедра
„Обща лингвистика и старобългаристика”*

**Център по българска ономастика
при Великотърновския университет**

Уважаеми проф. Селимски!

Уважаеми г-н Заместник-ректор!

Уважаеми колеги и гости на юбилейната научна конференция, дошли от близо и далеч!

Позволете ми най-напред да се обърна към семейството на нашия уважаван юбиляр, защото е известно, че семейството на всеки успял учен е направило най-много жертви заради неговото успешно развитие.

Мило семейство, благодарим ви, че направихте толкова много за нашия обичан и почитан колега и учител! Благодарим ви, че го обграждахте с топлина и любов, че приехте от скромния ви семеен бюджет да отделя достатъчно средства за любимите си книги и да стои над тях и в празник, и в делник, когато вие сте имали необходимост да бъдете с вас! Днешният голям ден за него е и ваш голям семеен празник. Затова, Данче, приеми нашите цветя и малък подарък от Центъра по българска ономастика и екипа на научен проект „Тезаурус на българската топонимия...”, с които пожелаваме и на теб, и на цялото семейство още дълги години да бъдете с него и зад него, да му давате нужната топлина и обич, за да продължи спокойно да твори.

Многоуважаеми проф. Селимски! Честит юбилей! Честта да участваме в този празник е повече наша, защото всички присъстващи знаят какъв рядък, невероятен специалист си – без никакво преувеличение най-големият сред живите български етимолози! Благодарим на съдбата, че ни даде редкия шанс да работим съвместно за изграждането и утвърждаването на Великотърновския университет. От името на всички колеги от ВТУ ти благодаря, че бидейки вече петнадесет години преподавател в Шльонския университет в Катовице (Полша), ти продължаваш да се чувстваш като жива част от нас и да се подписваш под множество свои публикации като автор, принадлежащ и на двата университета – „Катовице – Велико Търново”.

Уважаеми Учителю, дълбок поклон за всичко, което си ни дал, което ни даваш и което ще ни дадеш! Познавам твърде малко учители, които с толкова малко думи могат да дадат толкова много на учениците си.

Приятелю Людвиг Селимски! Бъди ни жив и здрав още много, много години! Центърът по ономастика, научният екип на Тезауруса и лично аз ти дължим твърде много за оказаната чест да работиш с нас за реализиране на смелите ни проекти. Да те благослови Бог за всичкото добро и хубаво, което носиш, и да ти даде възможност да го оползотвориш докрай!

Честито и за много години!

доц. д-р Мария АНГЕЛОВА-АТАНАСОВА

Учителю Селимски,

Това обръщение е от твоя ученик Тодор Балкански в този университет, където имам честта да те поздравя по случай твоя юбилей!

Професор Селимски,

Това обръщение е от проф. Тодор Балкански, който ти предава поздравите и пожеланията на Дружеството на ономастите в България, чийто председател съм все още!

Приятелю Людвиг,

Тази формула, повярвай, е от сърцето ми!

Уверявам те, че 70 години в биографията на учен като теб е само началото на най-продуктивната творческа възраст!

Бъди жив и здрав!

проф. д-рн ТОДОР БАЛКАНСКИ

Добър ден и добре дошли в старопрестолния град Търнов!

Добре дошли във Великотърновския университет на един чудесен научен форум, който е продукт и плод на усилието на много от моите учители – от хората, които ме въведоха в българската наука; от хората, които са давали своите малки или големи приноси, за да може тя да е съизмерима с аурата и с красотата на тоя град и с мощта на интелекта, който тук по всяка вероятност има своите напластявания във времето. Организаторът на тая конференция, освен Катедрата по старобългаристика и обща лингвистика, е Центърът по българска ономастика “Николай Ковачев” с неговия организатор и ръководител доц. д-р Мария Атанасова, и аз имам удоволствието да поздравя всички, които са тук, защото уважават усилията на тукашния Център, на търновския Център по ономастика, и защото са приятели, колеги и близки съратници на проф. Людвиг Селимски, когото използвам възможността да поздравя за юбилея. Усилията на Центъра по ономастика да въввлече в един общ труд ономастите от редица държави, от редица научни традиции, по моему, днес се увенчават с един особен успех. Участниците днес – всички вие, оформят един чудесен знак за славянско и балканско единство, за единство, подчинено на една цел, подчинено на целта да се огледа науката за имената, която, бих казал, носи компресирано знание за човека, за света, който го заобикаля, за начините, по които това знание намира своя езиков израз. Фолклористът (един от представителите на тази гилдия съм и аз), фолклористът винаги има досег до ономастиката, винаги се опитва да извлече от нея нещата, които му трябва за анализ. Мисля си, че моето присъствие сред вас е закономерност, че от това ще извлека полза лична, а факултетът, когото представлявам в момента, би трябвало да обръща все по-голямо внимание на този аспект от науката за езика и се радвам, че от нашия факултет днес тук виждам няколко важни имена, имена на хора, които съсредоточено и устойчиво работят в това поле. Надявам се, че диалогът между всички вас ще бъде полезен, важен – не толкова с онова, което всеки от вас ще извлече от докладите, колкото с надредната, съвкупната информация – съвкупния продукт, който ще дойде, и искрено се надявам срещите между славянските и балкански

ономасти да продължават под знака на Центъра по ономастика, под знака на тези, които са наченали това дело, имам предвид проф. Ковачев като емблематичен знак за този Център, проф. Людвиг Селимски като човека двигател и днес на този Център, та тази континуална традиция, започнала от създаването на Университета, да не прекъсва, да има своето развитие и плодовете ѝ да се виждат в резултатите от вашите конференции.

Успешна работа! Приятно пребиваване в Търновград!
Благодаря ви!

*Доц. д-р ТОДОР МОЛЛОВ,
зам.-декан на Филологическия факултет на ВТУ*

Великотърновският университет може да се гордее, че е дал такъв голям учен с международно признание. Проф. Людвиг Селимски е езиковед с всестранни интереси в областта на общото и индоевропейското езикознание, на славистиката, и особено в областта на сравнителната граматика на славянските езици, с много сериозни приноси в областта на словообразуването, етимологията, ономастиката и балканистиката. Като специалист по етимология и ономастика ще взема отношение по тези научни дисциплини. Широката обща и лингвистична култура на проф. Людвиг Селимски, отличното владение на славянските езици, и особено на полски, чешки и руски, на балкански езици, на литовски, старогръцки, латински и персийски, както и на западни езици, му помагат да обяснява произхода на десетки трудни за етимологизуване думи, както в своите статии, отпечатани в престижни наши и чужди издания, така и в том 5 и 6 на „Български етимологичен речник“. Значителни са научните приноси на професор Людвиг Селимски и в областта на ономастиката. Особено ценни са неговите монографии за християнските имена у българите католици и за фамилните имена от румънски произход в Северозападна България, които получиха висока оценка в редица рецензии у нас и в чужбина. Не знам дали е известно, че проф. Людвиг Селимски не е обикновен професор, а е професор от Белведер. Това е най-високото научно признание за учен в Полша, където Селимски работи. Дипломата за това научно звание се връчва лично от полския президент в двореца Белведер във Варшава.

Много би могло да се говори за Людвиг и като за учен, и като за ерудит, и като за интересен събеседник, и за чудесното му отношение към неговите колеги, но не желая да отегчавам аудиторията. Искам от името на нашия вече малък колектив на Секцията за българска етимология в Института за български език при БАН и специално от името на титуляра на секцията проф. Тодор Тодоров, който бе възпрепятстван лично да изрази своето възхищение и да отправи своите пожелания към юбиляра, да честитя юбилея на професора от Белведер и Великотърновския университет Людвиг Селимски – наш прекрасен сътрудник и добър приятел, да му пожелаем много, много здраве и енергия, нови големи твърчески успехи, както и щастие в личен план. На многая лета, приятелю!

*Доц. д-р Лиляна ДИМИТРОВА-ТОДОРОВА
Институт по български език*

23.09.2009, Сосновец

**Поздравителен адрес за Проф. Людвиг Селимски
От Директора на Института по славянска филология
при Шльонския университет в Катовице (Полша)
Проф. Мария Чихонска**

Уважаеми Професор Селимски,

Институтът по славянска филология при Шльонския университет, в който имаме честта и удоволствието да сте активен преподавател, за съжаление не успя да делегира свой участник в международната конференция, посветена на Вашата 70-годишнина. Затова си позволявам чрез българските колеги да отправя към Вас – от свое име и от името на колектива на Института по славянска филология – най-сърдечни поздравии по случай Вашия юбилей. Пожелаваме Ви, скъпи проф. Селимски, много здраве, щастие и творческо дълголетие. Пожелаваме също така успешна и ползотворна работа на участниците в конференцията.

С уважение
Проф. МАРИЯ ЧИХОНСКА

**Шуменски университет “Епископ Константин Преславски”
Факултет по хуманитарни науки
До проф. дфн Людвиг Селимски**

Уважаеми професор Селимски,

От името на академичната общност на факултета по хуманитарни науки към Шуменския университет имам честта и удоволствието да Ви поздравя с Вашия 70-годишен юбилей. Празникът е повод да Ви поднесем своите почитания и признателност, както и нашите най-сърдечни благопожелания!

За всички нас като Ваши колеги, а някои и студенти, Вие сте несъмнен авторитет като учен с утвърдено име и със значими приноси за съвременната лингвистична наука и лингвистично образование; автор с впечатляваща научна продукция, ценен в България и в чужбина. Сътрудничеството ни с Вас датира от повече от три десетилетия и има разнообразни измерения. В продължение на пет учебни години (от 1983 до 1988 г.) Вие четохте на шуменските студенти курса по “Сравнителна граматика на славянските езици”, а учебното Ви помагало “Славански езици” още от излизането си е основно учебно пособие за тях. Рецензент сте на докторски и хабилитационни трудове на преподаватели от славистичните ни катедри. Отзивчиво участвате с доклади и статии в наши научни форуми и сборници.

От сърце Ви поздравяваме със 70-годишния Ви юбилей, като Ви пожелаваме жизнено и творческо дълголетие!

25.09.2009 г.

Шумен

*Проф. дфн ИВЕЛИНА САВОВА,
декан на ФХН*

**Профессору, доктору филологических наук
Селимскому Людвигу**
25-26 сентября 2009 г.

Уважаемый Людвиг Селимский!

Руководство и коллектив Кокшетауского государственного университета имени Ш. Ш. Уалиханова сердечно поздравляет Вас и Ваших коллег с замечательным событием – началом работы Международной научной конференции “Славянская и балканская ономастика”, посвященной Вашему 70-летию.

На протяжении долгих лет Ваша жизнь отдана прекрасному служению науке, науке о языке. Ваш многогранный опыт и профессионализм вызывает глубокое уважение и авторитет в кругу ученых из разных стран. Щедро передаете Вы молодым коллегам свои знания и богатый опыт.

В этот знаменательный день выражаем Вам нашу, казахстанскую, признательность за многолетний и безупречный труд, который в сочетании с профессиональными качествами позволяют Вам держать планку первоклассного специалиста. Искренне желаем Вам сохранить еще на долгие годы молодость души и постоянный интерес к достижению положительных результатов, как в личной жизни, так и творчестве.

Крепкого Вам здоровья, счастья, семейного благополучия и успехов во всех Ваших делах. Пусть всегда и во всем Вам сопутствует удача!

А также позвольте пожелать всем участникам Международной научной конференции “Славянская и балканская ономастика” плодотворной работы и взаимовыгодного сотрудничества. Уверены, что конференция внесет достойный вклад в осмысление современного состояния языкознания, принесет огромную пользу и даст старт новым идеям и проектам.

С глубоким уважением
Профессор Ш. ИБРАЕВ,
ректор Кокшетауского государственного
университета имени Ш. Ш. Уалиханова

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

В президиум международной научной конференции
“Славянская и балканская ономастика”,
посвященной 70-летию
д.ф.н. профессора Людвиг Селимского
гр. Велико Търново
ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”
България

Уважаемые коллеги!

70-летие д. ф. н. профессора Людвиг Петрова Селимского – торжественная и славная дата в жизни юбиляра, который широко известен своими фундаментальными научными достижениями в области языкознания.

Работая на кафедре общего и славянского языкознания в Велико-търновском университете им. Святых Кирилла и Мефодия, он исследует проблемы сравнительного, славянского и балканского языкознания, этимологии и словообразования, ономастики.

Труды проф. Людвиг Селимского свидетельствуют о его глубоком многоаспектном изучении научных проблем, творческом развитии традиций европейской лингвистики, славянского и балканского языкознания. Талантливый исследователь и популяризатор научных достижений, проф. Людвиг Селимски щедро делится своим опытом с коллегами на международных конференциях в Болгарии, Польше, России и других странах, со слушателями семинара по болгаристике (Велико Търново), студентами Шльонского университета (г. Катовице, Польша), где более 15 лет руководит секцией по историческому и сравнительному языкознанию.

Глубокое знание европейских и славянских языков, тончайшее лингвистическое чутье позволили юбиляру внести неоценимый вклад в славянскую ономастику и болгаристику. Работы по болгарской антропонимии являются классическим образцом глубокого и всестороннего анализа личных и фамильных имен, намечающие пути дальнейших исследований в этой области на материале других славянских языков.

Важной чертой лингвистического мышления проф. Л. Селимского является его умение видеть новые проблемы и исследовать их в подчас неожиданных аспектах. Монографии и научные статьи юбиляра вносят существенный вклад в процесс создания типологической славянской ономастики.

Донецкий национальный университет ежегодно проводит международные Святогорские ономастические чтения (руководитель – профессор Е. С. Отин) и приглашает уважаемого юбиляра принять в них участие. Результаты ономастических исследований будут опубликованы в журнале “Логос ономастики”

Профессорско-преподавательский коллектив филологического факультета Донецкого национального университета сердечно поздравляет д. ф. н. профессора Людвиг Селимского со знаменательной датой и желает ему здоровья и новых творческих свершений на благо филологической науки.

*Проф. Е. С. ОТИН,
декан филологического факультета,
зав. кафедрой общего языкознания и истории языка*

ЧЕСТИТЮБИЛЕЙ!

на Людвиг Селимски

Професоре, потегляй към зората,
пребродил и пътеки, и съдби.
В лъчите ѝ възраждай сетивата,
събуждай хъс за новите борби.

Към себе си пътувай неспокоен –
през суфикси, лексеми и мечти.
Повярвай, за награда си достоен,
воюваш ли докрая, че си ти.

Науката с духовната си същност
те връща в Житница, на родна пръст.
Дори и в Полша се усещаш в къщи
и като знаме носиш своя кръст.

Професоре, пълни листата бели,
забравил да погледнеш “под черта”.
Подкрепя Бог кадърните успели
и дом за благонравни е света.

25.09.2009 г.

ГРИГОР КОНСТАНТИНОВ

* * *

Имена, имена, имена –
прецедентни и безпрецедентни,
имат своя добра светлина
добродушни или компетентни.

“Кочмарлия” или “съъртмач”,
в електронен архив и народни,
наши и от унгарското “бач”,
те остават и днес непреходни.

“Каръшгък” и от “каз” и “кушчу”
правят всичко край нас благородно,
от “мънзар” са дори, но се чу:
като птици се стрелкат свободно.

И на руски, и в сръбски обков,
номинирани в свой си порядък,
отпреди Аспарух те са зов
и след Вазов отиват нататък.

В старовисоконемски аспект
май за корена спорът остава.
На общуване топло обект
в тях славянското пак проличава.

И на *-ски*, и на *-ов*, и на *-ев*,
през душите ни днес преминават,
носят своя вековен напев,
а България в тях продължава.

25.09.2009 г.

ГРИГОР КОНСТАНТИНОВ

На защита на кандидатската дисертация, 11.06.1980 г.

*Връчването на дипломата за научната степен doktor habilitowany,
Катовице, 23.1.2001 г.*